

U BORBI S NAPASTIMA/KUŠNJAMA

Petak pred Prvu korizmenu nedjelju

16. veljače 2024.

U izlaganju kateheze koja se sastoji od evanđeoskog teksta predstojeće nedjelje, pitanja za razmišljanje, katehetskog izlaganja te poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva moguće je poslužiti se materijalima primljenim od biskupijskog Pastoralnog centra.

Prije pobožnosti križnoga puta zapjeva se prikladna korizmena pjesma nakon koje se učini znak križa. Potom jedan od lektora pročita evanđeoski tekst.

Mk 1,12-15

Iz evanđelja po Marku

U ono vrijeme: Duh nagna Isusa u pustinju. I bijaše u pustinji četrdeset dana, gdje ga je iskušavao sotona; bijaše sa zvijerima, a anđeli mu služahu. A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se, i vjerujte Evanđelju“.

Svećenik ili vjeroučitelj (voditelj kateheze) postavlja sljedeća pitanja ostavljajući iza svakog od njih trenutak šutnje za razmišljanje:

- Razlikujem li u svom životu kušnje od napasti?
 - S kojim kušnjama se svakodnevno suočavam?
 - Koje su napasti protiv kojih se najčešće moram boriti?
- Izbjegavam li prigode koje me navode na grijeh?
- Koji je cilj nama kršćanima? Što nas odvlači od toga cilja?

Nakon toga se predstavi sadržaj katehetskog izlaganja:

U Evanđelju prve korizmene nedjelje susrećemo Isusa koji je bio kušan i napastvovan. Povlačenje u pustinju je slika udaljavanja od svakodnevnih životnih obveza i ljudi kako bismo se posvetili sebi i našem odnosu prema Bogu. Ali pustinja je i slika izloženosti napastima i Napasniku.

Duh odvodi Isusa u pustinju gdje on mora proći iskušenja. Krist je bio „poput nas iskušavan svime, osim grijehom“ (Heb 4,15). Svi koji su u Kristu kršteni proći će kroz iskustvo kušnje, upravo kao Isus.

Sveti Ivan Zlatousti je rekao: „Budući da je Gospodin sve činio za našu pouku, želio je biti odveden u pustinju i tamo ući u bitku s đavlom. To je činio da se krštenici ne uznemiravaju ako nakon krštenja dožive veće kušnje, neka ne misle da ih ne bi trebali očekivati. Ako nismo spremni suočiti se s kušnjama koje moramo podnositi otvorit ćemo vrata velikim neprijateljima duše.“

U pustinji Isus boravi četrdeset dana. I naš je korizmeni hod od 40 dana slika pustinje kroz koju se čistimo i vježbamo u različitim duhovnim vježbama kako bismo mogli s radošću dočekati Isusovu pobjedu nad grijehom, nad smrću. U pustinji sotona iskušava Isusa. Evanđelist Marko, za razliku od Mateja i Luke, ne navodi koje su to kušnje kojima je sotona Isusa iskušavao. To nam omogućava da sami možemo u Isusovim kušnjama prepoznati i naše osobne kušnje koje svakodnevno doživljavamo: bolest, siromaštvo, nerazumijevanje, nepravdu.

Kušnja nije isto što i napast. Kako ih razlikovati? Kušnja dolazi od Boga, on je dopušta. Kroz kušnju Bog želi provjeriti našu vjernost, našu odluku za dobro, za ljubav, za istinu, za Boga. Cilj kušnje je izgradnja i napredak čovjeka. Bog nas nikada ne kuša preko vlastitih snaga. Bog čovjeka kuša, ali ga ne napastuje i ne navodi na zlo. Napast dolazi od sotone. Sotona nas u napasti želi zavesti i odvesti u grijeh, u smrt. Kušnja je uvijek na prvi pogled teška, nezamisliva, neželjena, želimo od nje pobjeći. Napast je zlo koje nam se nudi kao prividno dobro. Ona je uvijek privlačna, zanimljiva, prihvatljiva, zamamna, ali vodi nas u zlo. Bog kuša čovjeka da ga spasi, a đavao kuša čovjeka da ga upropasti. Zato za đavlovu kušnju kažemo da je napast; za Božju pak kušnju ne kažemo da je napast, nego u Očenašu vapimo da nas ne uvede u napast, nego da nas izbavi od zla i Zloga.

U korizmenom vremenu koje je pred nama, gledajući Isusov primjer kako je pobijedio Napasnika, trebamo pronaći hrabrost i snagu kako se oduprijeti zlu i napastima u pustinjama i kušnjama vlastitoga života.

U pustinji je Isus boravio sa zvijerima. Spominjanjem zvijeri evanđelist nas upućuje na stanje u Edenskom vrtu, gdje je čovjek vršio nalog Boga Stvoritelja i vladao nad zvijerima. Za razliku od vodom natopljenog vrta, gdje život buja i cvjeta, pustinja je mjesto gdje nema ničega, osim sunca i pijeska, gdje vlada velika oskudica i nevolja, a čovjek je na rubu očajja – tu dolaze napasti, tu dolaze zvijeri. One traže i pogađaju tamo gdje smo najslabiji – naše bolesti, umor, osamljenost, ostavljenost, nerazumijevanje.

Suvremene pustinje u kojima se današnji čovjek nalazi papa Benedikt XVI. ovako opisuje: „Postoje toliki oblici pustinja. Postoji pustinja siromaštva, pustinja gladi i žeđi, pustinja napuštenosti, usamljenosti, razorene ljubavi. Postoji pustinja zaborava Boga, ispražnjenih duša koje nisu svjesne čovjekovog dostojanstva i puta. Izvanjske se pustinje u svijetu umnažaju, jer su nutarnje pustinje postale tako prostrane. Zato bogatstva zemlje nisu više u službi izgradnje vrta Božjega u kojemu bi svi morali živjeti, već su stavljena u službu izrabljivačkih sila.“

Kao rješenje za te suvremene pustinje, papa Benedikt XVI. vidi nas kršćane: „Crkva u svojoj cjelini, i pastiri u njoj, moraju se poput Krista zaputiti, kako bi povela ljude iz pustinje, prema mjestu života, prema prijateljstvu sa Sinom Božjim, prema Onomu koji nam daruje život, život u punini.“ Ako se odlučimo slijediti Isusa, imamo zadaću u ovoj korizmi osposobiti se da izađemo iz svojih pustinja kako bismo mogli izbavljati ljude našega vremena, našu braću i sestre, iz njihovih ovozemaljskih pustinja, ne klonuti duhom i znati kako nam je upravo u našim „pustinjama“ Bog najbliži.

Nakon pobjede nad zvijerima „anđeli mu služili“. Spominjanjem anđela koji služe Sinu Božjemu evanđelist nas želi podsjetiti na kušnju kojoj su bili izloženi svi anđeli Božji, a jedan dio njih predvođen Luciferom – to je drugi naziv za sotonu – nije prošao test vjernosti Bogu, odbili su mu služiti, i Bog ih je za kaznu s neba strovalio u pakao. Onaj tko ustraje u borbi s napastima, osjetit će već na ovome svijetu Božju utjehu. Njemu će anđeli služiti. Posljednji dio Evanđelja ne ostavlja nas u pustinji, nego nas vraća u Galileju. Osnažen i ohrabren, Isus može započeti propovijedati evanđelje ljudima svoga vremena.

Kroz ovu korizmu i mi trebamo pobijediti napasti i ponovno sklopiti savez s Bogom te se kao Isus vratiti u „svoju Galileju“ – svakodnevni život: u obitelji, u školi, u župi, na posao, na ulicu, u svoje mjesto te riječima i svakodnevnim životom izvršavati najvažnije kršćansko poslanje – u Isusovo ime propovijedati Evanđelje: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se, i vjerujte Evanđelju“ te pomagati one koje susrećemo u životnim pustinjama ovoga vremena.

Voditelj kateheze na kraju daje nekoliko poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva u predstojećem tjednu:

- Oduči kroz ovu korizmu („pustinju“) više se boriti protiv Napasnika i napasti molitvom, razmišljanjem o Isusovoj mucu i borbi, sudjelovanjem na križnom putu, a nadasve slavljenjem euharistije!
- Posveti se braći i sestrama u svojoj okolini koji se nalaze u svojim napastima i kušnjama kroz izvršavanje djela milosrđa!
- Kušnje i napasti s kojima se suočavaš neka ti budu sredstvo za što dubljim odnosom s Bogom kroz odricanje, post i milostinju!
- Kušnji i napasti se ne treba plašiti. One će uvijek postojati i nanovo dolaziti. Zapamti u tim napastima nisi sam! I Isus ih je iskusio. Njegova pobjeda nad napasti neka i tebi pokaže put kojim trebaš ići. Kada dođu napasti osloni se na Božju riječ jer kad si s Kristom nikakvo zlo ne može utjecati na tebe – Bog je jači od svakoga zla!

Slijedi pobožnost križnog puta.

Tekst kateheze: Ljerka Furić, vjeroučiteljica

Odgovara: Robert Kupčak, upravitelj Pastoralnog centra Požeške biskupije